

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 2To/2/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319010506
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Kováčová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4319010506.3

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Kováčovej a sudkýň JUDr. Ľubomíry Kubáňovej a JUDr. Ľubice Libantovej Medveckej, PhD., v trestnej veci obžalovaného L. U., pre prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného L. U., proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 28. 10. 2019 sp. zn. 4T/47/2019, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 26. 2. 2020, takto.

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného L. U. z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Levice (ďalej len súd I. stupňa) bol obžalovaný L. U. (ďalej len obžalovaný) uznaný vinným z prečinu útoku na verejného činiteľa § 323 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na skutkovom základe, že:

dňa 14.11.2018 v čase o 14.20 h v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce - Veľký Dvor, v kancelárii referenta režimu po tom, ako bol oboznámený so svojím umiestnením do uzavretého oddielu a po podpise do knihy umiestnenia, minimálne jedenkrát udrel päťou pravej ruky do ľavej časti tváre príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže npor. H. P., zaradeného ako referent režimu oddelenia výkonu trestu, a druhýkrát sa ho pokúsil udrieť, pričom poškodený tento útok vykryl, čím mu spôsobil hematóm v oblasti ľavej lícnej kosti bez nutnosti ošetrenia a bez doby práceneschopnosti.

Za to mu bol podľa § 323 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m/ Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 28 (dvadsaťosem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu voči všetkým výrokom ako i proti konaniu, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo. V odvolaní poukázal najmä na skutočnosť, že obžalovaný poprel spáchanie skutku na hlavnom pojednávaní a v prípravnom konaní sa k veci nevyjadril z dôvodu obavy ďalšieho možného fyzického útoku zo strany príslušníkov ÚVTOS Želiezovce, ktorými bol udretý zozadu do krku. Ku skutku z jeho strany došlo iba v dôsledku nutnej obrany, keďže bol napadnutý, o čom svedčia jeho mnohopočetné podliatiny v oblasti hlavy, chrbta, dolných končatín a tržná rana na hlave ako i skutočnosť, že musel byť ošetrený lekárom a aj na poliklinike v Leviciach.

Namietol, že súd I. stupňa odmietol vykonať výsluch ním navrhovaných svedkov T. J. a T. T., ktorí sa nachádzali vo vedľajších miestnostiach a incident počuli. Poukázal na to, že malo byť použité ustanovenie § 25 Tr. zák. o nutnej obrane a konštatoval, že znalecký posudok MUDr. Mareka Zelmana nezodpovedá realite, keďže má psychické problémy, na ktoré bol asi 10-krát liečený v ÚVTOS Trenčín, kde bola konštatovaná zmiešaná porucha osobnosti. V dôsledku toho je potrebné vypracovať nový znalecký posudok.

Navrhol, aby odvolací súd za použitia § 25 Tr. zák. v súlade s § 285 písm. b/ Tr. por. ho spod obžaloby v celom rozsahu oslobodil, resp. podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. vec zrušil a v súlade s § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil súdu I. stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní pred krajským súdom uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava podaného odvolania a vzhľadom na vykonané dokazovanie navrhol prihliadnuť na ustanovenie § 25 Tr. zák. ohľadne nutnej obrany, keďže obžalovaný sa iba bránil útoku. Zdôraznil, že výsluchy vypočutých svedkov možno považovať za tendenčné. Navrhol obžalovaného oslobodiť, prípadne zrušiť napadnutý rozsudok súdu I. stupňa a vec mu vrátiť na nové prejednanie.

Obžalovaný zotrval na podanom odvolaní a navrhol, aby krajský súd vec vrátil súdu I. stupňa na opätovné prejednanie.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí konštatovala, že odvolanie obžalovaného nie je dôvodné. Súd I. stupňa vykonal dokazovanie zákonným spôsobom a v odôvodnení sa vysporiadal so všetkými dôkazmi ako i obranou obžalovaného. Pokiaľ ide o trest, tento považuje za zákonný a správny a preto navrhla odvolanie obžalovaného zamietnuť podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné.

Na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou Krajský súd v Nitre ako súd odvolací podľa § 317 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Mal pritom na zreteli aj povinnosť prihliadať na chyby, ktoré neboli v odvolaní vytýkané, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Preskúmaním predloženého spisového materiálu krajský súd zistil, že v prejednávanej veci bolo zadovážených dostatok dôkazov, ktorými boli objasnené všetky základné skutočnosti dôležité pre rozhodnutie súdu I. stupňa, ktorý na hlavnom pojednávaní postupoval pri vykonávaní dôkazov podľa Tretej časti tretej hlavy Trestného poriadku, ako i ďalších ustanovení upravujúcich spôsob vykonávania dôkazov v trestnom konaní, pričom sa nedopustil žiadnych podstatných chýb, ktoré by odôvodňovali zrušenie napadnutého rozsudku v zmysle § 321 ods. 1 písm. a/ Tr. por.

Súd I. stupňa svoje rozhodnutie primerane odôvodnil v súlade s ustanovením § 168 Tr. por., keď uviedol, akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, poukázal aj na to, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, a o ktoré oprel svoje skutkové zistenia. V týchto smeroch okresný súd dôkazy vyhodnotil jednotlivo, vo vzájomných súvislostiach ako aj v celom ich súhrne logickým a zároveň podrobne odôvodneným spôsobom, ktorému z hľadiska pravidiel stanovených pre hodnotenie dôkazov, tak ako sú uvedené v § 2 ods. 6 Tr. por., nemožno nič vytýknúť.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že vina obžalovaného pre skutok kladený mu za vinu v prejednávanej veci bola nepochybne preukázaná výpoveďou poškodeného Bc. H. P. a výpoveďami svedkov Z. U. a O. L., znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria MUDr. Mareka Zelmana, lekárskeho správ, správy Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne, úradného záznamu z ÚVTOS Želiezovce o použití donucovacích prostriedkov a ďalších listinných dôkazov.

Aj krajský súd sa stotožňuje so záverom súdu I. stupňa, že tak poškodený ako i svedkovia zhodne popísali priebeh skutku, keď uviedli, že po tom ako obžalovaný podpísal knihu umiestnenia udrel päťou do oka do lícnej kosti poškodeného, ktorého sa snažil opakovane napadnúť, pričom ďalšie údery už poškodený vykryl a útočiaceho obžalovaného spolu so svedkami Z. U. a O. L. spacificovali použitím donucovacích prostriedkov, ktoré boli aj Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Želiezovce vyhodnotené ako opodstatnené, použité v súlade so zákonom.

Pokiaľ ide o námietku obžalovaného k jeho zdravotnému stavu, krajský súd poukazuje na závery znaleckého posudku znalca MUDr. Mareka Zelmana, ktorý vyhodnotil za vypracovaný v súlade so zákonom, obsahujúci všetky náležitosti, nezistiac žiadne vady, pre ktoré by nebolo možné naň prihliadnuť, pričom jeho závery sú v súlade aj so správou Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne podpísanou pplk. MUDr. Dušanom Poliakom. Z týchto jednoznačne vyplýva, že obžalovaný netrpí schizofréniou, ale iba zmiešanou poruchou osobnosti, ktorá nemala v čase spáchania skutku vplyv

na jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti, v dôsledku čoho nie je dôvod na vypracovanie ďalšieho znaleckého posudku.

Je pravdou, že obžalovaný utrpel zranenia v oblasti hlavy, chrbta, dolných končatín a tržnú ranu na hlave o priemere 2 cm, ktorá bola ošetrovaná dvoma stehmi, avšak tieto mu boli spôsobené poškodeným a vyššie uvedenými svedkami až ako následok jeho predchádzajúceho protiprávneho konania, pričom z ich strany sa jednalo o oprávnené a zákonné použitie donucovacích prostriedkov v súlade s príslušnými ustanovenia zákona o Zboru väzenskej a justičnej stráže. Z tohto dôvodu správne súd I. stupňa konštatoval, že obžalovaný sa dopustil skutku kladeného mu za vinu, i keď je pravdou, že nevyhodnotil prečo nepovažoval správanie obžalovaného za konanie nutnej obrany. Krajský súd v tejto súvislosti teda dopĺňa odôvodnenie súdu I. stupňa keď konštatuje, že v prejednávanej veci neboli splnené zákonné podmienky o nutnej obrany v zmysle ustanovenia § 25 Tr. zák.

Podľa § 25 ods. 1 Tr. zák. čin inak trestný, ktorým niekto odvracia priamo hroziaci alebo trvajúci útok na záujem chránený týmto zákonom, nie je trestným činom.

Podľa § 25 ods. 2 Tr. zák. nejde o nutnú obranu, ak obrana bola celkom zjavne neprimeraná útoku, najmä k jeho spôsobu, miestu a času, okolnostiam vzťahujúcim sa k osobe útočníka alebo k osobe obrancu.

Podľa § 25 ods. 3 Tr. zák. ten, kto odvracia útok spôsobom uvedeným v odseku 2, nebude trestne zodpovedný, ak konal v silnom rozsušení spôsobenom útokom, najmä v dôsledku zmätku, strachu alebo zľaknutia.

Podľa § 25 ods. 4 Tr. zák., ak sa niekto vzhľadom na okolnosti prípadu mylne domnieva, že útok hrozí, nevylučuje to trestnú zodpovednosť za čin spáchaný z nedbanlivosti, ak omyl spočíva v nedbanlivosti.

V zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení podstata nutnej obrany spočíva v odvracaní priamo hroziaceho alebo trvajúceho protiprávneho útoku človeka. Z uvedeného je zrejmé, že útok musí byť hroziť alebo trvať. V danom prípade však bolo preukázané, s poukazom na vyššie uvedené dôkazy, že obžalovaný ako prvý napadol príslušníka ZVJS (poškodeného) a teda nemožno hovoriť, že by sa iba bránil útoku, napĺňajúc zákonné podmienky nutnej obrany. S poukazom na tieto skutočnosti ani krajský súd nemal dôvod oslobodiť obžalovaného podľa § 285 písm. b/ Tr. por. s poukazom na § 25 Tr. zák.

Pokiaľ ide o výsluch poškodeného a svedkov, krajský súd nezistil žiadne dôvody na to, aby tieto považoval za tendenčné a účelové, keďže všetci vypovedali od počiatku v podstatných okolnostiach zhodne a pod prisahou, na rozdiel od obžalovaného, ktorý sa môže brániť akýmkoľvek spôsobom. Rovnako tak nebol zistený žiadny motív, pre ktorý by si mali uvedené osoby prejednaný skutok na obžalovaného vymyslieť. Naopak, s poukazom aj na správanie sa obžalovaného počas výkonu trestu, keď bol opakovane disciplinárne potrestaný za nerešpektovanie ústavného poriadku, sa javí byť obrana obžalovaného účelová.

Súčasne krajský súd zistil, že súd I. stupňa správne uvedený skutok právne kvalifikoval ako prečin útoku na verejného činiteľa podľa § 323 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., keďže obžalovaný použil násilie v úmysle pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa - príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže poukazujúc na znenie § 128 Tr. zák.

Krajský súd preskúmal súčasne aj výrok o treste a konštatuje, že súd I. stupňa zohľadnil pri ukladaní trestu všetky osobitosti prípadu a osobné pomery obžalovaného. Z odpisu registra trestov zistil, že obžalovaný bol v minulosti 3-krát súdne trestaný prevažne pre majetkovú a násilnú trestnú činnosť. Naposledy bol odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trnava sp. zn. 5T/112/2015 zo dňa 26. 11. 2015 pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia v štádiu pokusu podľa § 14 Tr. zák. k § 348 ods. 2 písm. a/ Tr. zák., za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 1 rok a 6 mesiacov. Prejednaného skutku sa teda dopustil počas výkonu tohto trestu.

Z hodnotenia ÚVTOS Želiezovce bolo zistené, že obžalovaný bol celkovo 32-krát disciplinárne potrestaný, v dôsledku čoho bol preradený do ústavu s maximálnym stupňom stráženia uznesením Okresného súdu Levice zo dňa 23. 05. 2019 sp. zn. 2Nt/40/2019. Jeho správanie a vystupovanie nie je na požadovanej úrovni, nepodarilo sa u neho dosiahnuť pozitívne zmeny v hodnotovej orientácii, jeho postoj k spáchanej trestnej činnosti nie je kritický, je negativisticky naladený, k vlastnému reedukačnému procesu je ľahostajný a orientuje sa iba na uspokojovanie svojich potrieb.

Pri ukladaní trestu krajský súd zhodne ako súd I. stupňa nezistil u obžalovaného žiadnu poľahčujúcu okolnosť uvedenú v § 36 Tr. zák. a zistil priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m/ Tr. zák. (keďže už bol v minulosti súdne trestaný). Preto mu správne ukladal trest postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., vychádzajúc zo základnej trestnej sadzby uvedenej v § 323 ods. 1 Tr. zák. z rozpätia 1 až 5 rokov, po zvýšení dolnej hranice trestnej sadzby o jednu tretinu, t.j. v rozpätí 28 mesiacov až 5 rokov.

Pri rozhodovaní o treste obžalovanému pritom prihliadol na základné zásady pre ukládanie trestov uvedené v § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., podľa ktorých trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov, a aby trest zároveň vyjadril morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Súčasne pri určovaní druhu trestu a jeho výmery odvolací súd prihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti ako aj na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

S poukazom na vyššie uvedené správne bol obžalovanému uložený súdom I. stupňa trest odňatia slobody v trvaní 28 mesiacov na samej spodnej hranici trestnej sadzby, ktorý aj krajský súd považoval za adekvátny k spáchanému skutku a osobným pomerom obžalovaného.

Pokiaľ ide o zaradenie obžalovaného do ústavu na výkon trestu v zmysle § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák., súd I. stupňa správne tohto zaradil do ústavu so stredným stupňom stráženia, keďže bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním prejednávaného skutku vo výkone trestu pre úmyselný trestný čin.

K odvolacím námietkam obžalovaného, resp. jeho obhajcu, je nutné konštatovať, že súd I. stupňa sa vyrovnal so všetkými vykonanými dôkazmi, pričom nedošlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, príp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pokiaľ súd I. stupňa odmietol vykonať niektoré obžalovaným navrhované dôkazy, bolo tak z dôvodu, že ich nepovažoval za nutné vzhľadom k ostatným vykonaným dôkazom. K navrhovaným výsluchom svedkov T. J. a T. T. správne súd I. stupňa uviedol, že títo sa nenachádzali na mieste spáchania skutku, preto nebol dôvod ich vypočúvať.

S poukazom na hore uvedené skutočnosti, odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.